

KS § 4:12

Dnr. KS 2013/70-007

Utdrag: akten, revisionen, PwC

Revisionens granskning av upphandlingen av Söra simhall

Ärende

Revisionen har gjort en granskning av hur Kultur- och utbildningsnämnden har genomfört upphandlingen av Söra simhall.

Tidigare beredning

Ekonomienhetens tjänsteutlåtande daterad 2013-03-19.

Yrkande

Michaela Fletcher Sjöman (M) yrkar bifall till ekonomienhetens beslutsförslag innebärande att som yttrande till revisorerna överlämna tjänsteutlåtande daterad 2013-03-19. Samt redaktionell ändring i beslutssatsen, innebärande att "... datum 2013-02-12" ersätts med "... daterad 2013-03-19".

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar avslag på förslag till yttrande och lämnar istället följande yttrande från socialdemokraterna

Österåkers kommuns upphandling av Söra simhall präglas av stora brister och oklarheter. Av revisorernas granskning kan man utläsa följande:

- Inget formellt beslut fattades om val mellan LOU-upphandling eller tjänstekoncession
- Kommunens egenregi-verksamhet klarade inte skall-kraven i förfrågningsunderlaget
- Kommunen har vid två tillfällen fått gå till omförhandling med Medley pga. att kommunen lämnat felaktigt faktaunderlag (driftersättningen för skolsim resp. lokalhyran för Solskiftesbadet)
- I tilldelningsbeslutet bedömdes Medleys anbud som det ekonomiskt mest fördelaktiga fastän det inte fanns något annat anbud att jämföra med
- Oklarhet rådde länge i fråga om vad kommunen resp Medley bestämde om i fråga om taxor och avgifter. PwC uppfattar skrivningarna i förfrågningsunderlag och avtal som otydliga avseende hur taxor och avgifter ska fastställas
- Det är svårt att bedöma huruvida de nya avgifterna är motiverade av ökade öppettider och gjorda renoveringar
- Informationen till och samspelet med kultur- och utbildningsnämnden har varit bristfällig

Vidare konstaterar vi

- Täckning saknas i delegationsordningen för beslut av den storleksordning som upphandlingen innebar.

Vi vill göra revisorerna uppmärksamma på

- Kommunen ger officiellt två olika versioner om hur beslutet om konkurrensutsättning av simhallen gått till. Dels hävdar kommunen genom sitt Forts.

Forts. KS § 4:12

juridiska ombud Kommun experten till Förvaltningsrätten att något delegationsbeslut vad avser konkurrensutsättning av Söra simhall inte finns. Dels hävdar kommunen i andra sammanhang att dåvarande förvaltningschefen för Kultur- och utbildningsnämnden fattat beslut på delegation. Beslut i justerade protokoll kan endast ändras genom nya beslut, och vi kan inte se att något nytt beslut tagits, varför delegationsbeslutet enligt vår mening kvarstår och är på det sätt som konkurrensutsättningen skett.

Vi socialdemokrater anser:

- Att kultur- och utbildningsnämnden skulle ha fattat ett formellt beslut om LOU-upphandling eller tjänstekoncession
- Att konkurrensutsättningen av Söra simhall skulle ha genomförts som en tjänstekoncession
- Att beslut om vilken part som skall få uppdraget skulle ha fattats av Kultur- och utbildningsnämnden.
- Att erfarenheterna från upphandlingen av Söra simhall måste leda till en avsevärd kvalitetshöjning i den politiska hanteringen av kommunens upphandlingsärenden

Michael Solander (MP) deltar inte i beslutet.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande eller Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande.

Votering

Votering begärs och ska verkställas. Den som är beslutsförslaget röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Voteringen utfaller enligt bifogad voteringslista med 10 ja-röster, 4 nej-röster och 1 avstår.

Kommunstyrelsens beslut

Som yttrande till revisorerna överlämna tjänsteutlåtande daterad 2013-03-19.

Protokollsanteckning

Miljöpartiet lämnar en protokollsanteckning

Vi i Miljöpartiet är mycket kritiska till hur upphandlingen av simhallen har hanterats. I den vid tidpunkten för upphandlingen gällande delegationsordningen står ”den delegerade beslutsrätten får inte utövas i ärenden av principiell betydelse eller av större vikt”. Vi anser att det självklart var ett beslut av sådan vikt att Kultur- och utbildningsnämnden skulle varit delaktig, och då framför allt när det gäller innehållet i förfrågningsunderlaget.

Forts.

Forts. KS § 4:12

I PwC-rapporten konstateras att stora höjningar har skett av några kort, att det är svårt att bedöma huruvida de nya avgifterna är motiverade av ökade öppettider och gjorda renoveringar och att detta inte heller tydliggjorts i beslutsunderlaget till Kommunfullmäktige. Vi saknar en kommentar till denna iakttagelse i svaret. Nämnden har inte tagit del av någon sådan analys och eftersom Miljöpartiets bedömning är att de stora avgiftshöjningar som drabbat kommuninvånarna inte motiveras av ökat serviceutbud och renoveringar lade vi ett förslag på betydligt lägre avgiftshöjningar i Kommunfullmäktige
Michael Solander (MP)

VOTERINGSLISTA KS 2013-04-10, § 4:12
KOMMUNSTYRELSEN I ÖSTERÅKERS KOMMUN (mandatperiod 2010-2014)

Parti	LEDAMÖTER Namn	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Eliza Roszkowska-Öberg	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Conny Söderström	X		X		
FP	Elisabeth Gunnars 1:e vice ordf	X		X		
FP	Pablo Garay	-	Christina F.	X		
C	Björn Pålhammar	X		X		
KD	Mikael Ottosson	X		X		
ÖP	Rolf Granström	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand 2:e vice ordf	X			X	
S	Anas Abdullah	X			X	
S	Marie Ende	X			X	
RP	Stefan Cronberg	-	Roger J.		X	
MP	Michael Solander	X				X
M	Michaela Fletcher Sjöman, ordförande	X		X		
	ERSÄTTARE					
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Jeanette Widén	X				
FP	Fredrik Pahlberg	-				
S	Hans Johansson	X				
RP	Roger Johansson	X				
V	Bo Edlén	-				
	Resultat			10	4	1

MJS

ACF

Kommunstyrelsens förvaltning
Katarina Leinar
Anna Eriksson

2013-03-19 Dnr KS 2013/70-007

Till Kommunstyrelsen

Revisionens granskning av upphandlingen av Söra simhall.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

Som yttrande till revisorerna överlämna tjänsteutlåtande daterat 2013-02-12.

Beslutsunderlag

De förtroendevaldas rapport- Angående granskning av upphandlingen av Söra simhall daterad 2013-02-04.

ÖhrlingsPriceWaterHouseCoopers revisionsrapport- Granskning av upphandlingen av Söra daterad januari 2013.

Kommentarer till revisorernas sammanfattande bedömning

Revisionen har gjort en granskning av hur Kultur och utbildningsnämnden har genomfört upphandlingen av Söra simhall.

Det kan konstateras att den formella hanteringen av upphandlingen har skötts korrekt enligt de krav som ställs i Lagen om offentlig upphandling. Handlingar och kriterier var tydliga och klara. Utvärdering av anbud har skötts på ett korrekt sätt. Besluten är fattade av rätt person och av rätt instans.

Kommentar: Kommunstyrelsen delar revisorernas bedömning,

Revisorerna gör bedömningen att upphandlingen dokumenterats i enlighet med de krav som ställs i LOU. Förfrågningsunderlag et anger tydligt på vilka grunder anbud kommer att väljas. Tilldelningskriterierna är tydliggjorda och rangordnade. Utvärdering har gjorts i enlighet med gällande rätt av det anbud som klarat kvalificeringen.

Kommentar: Kommunstyrelsen delar revisorernas bedömning,

Revisorerna har noterat att ett anbud, kommunens egen regi anbud, inte klarat uppställda ska-krav. I den mån kommunen fortsättningsvis avser att lämna egen regi anbud vid konkurrensutsättning är det av vitalt intresse att kompetensen i den egna organisationen höjs så att ställda krav kan uppnås.

Kommentar: Kommunstyrelsens förvaltning har tecknat ett kommunövergripande avtal med anbudskonsult.

Beslut om antagande av anbud har fattats av formellt rätt funktioner/ personer.

Kommentar: Kommunstyrelsen delar revisorernas bedömning.

Revisorerna saknar underlag och beslut kring ställningstagande att genomföra upphandling och inte upprätta ett tjänstekoncessionskontrakt.

Kommentar: I det ursprungliga uppdraget från Kommunfullmäktige att upphandla driften gavs inte möjligheten att välja tjänstekoncessionsavtal som alternativ avtalsform. Kultur- och utbildningsnämnden ansåg sig vilja ha det utrymmet och fick av Kommunfullmäktige den möjligheten genom ett förtydligat beslut. Därmed kunde Kultur- och utbildningsförvaltningen gå vidare med sitt uppdrag att konkurrensutsätta verksamhetsdriften. Detta skedde i enlighet med den delegationsordning som gäller för Kultur- och utbildningsnämnden. Kultur- och utbildningsnämnden fastslog inte i sin hantering av ärendet att beslut om avtalsform skulle tas i nämnd. Kultur- och utbildningsförvaltningen utförde uppdraget i enlighet med delegationsordningen.

PwC anser att det råder otydlighet avseende taxor och avgifter.

Kommentar: 2012 års taxor fanns med i förfrågningsunderlaget. Hur fastställda avgifter skulle hanteras i och med förändrad driftsform borde ha klargjorts på ett tydligare sätt. I samband med avtalstecknande förhandlade kommunen med Medley och kunde därefter fastställa rutin för avgiftshantering. Nya taxor inför 2013 antogs av Kommunfullmäktige i december 2012.

Katarina Leinar
Ekonomichef

Anna Eriksson
Tillväxt- och marknadschef

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN 2013 -02- 08
D.nr: KS 2013/70-007

Kommunstyrelsen
Kultur- och utbildningsnämnden

Angående granskning av upphandlingen av Söra simhall

På uppdrag av Österåkers kommuns förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en granskning av Österåkers kommuns upphandling av driften av Söra simhall. Resultatet av granskningen redovisas i bifogad rapport.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att Kultur- och utbildningsnämnden har genomfört upphandlingen av Söra simhall i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU). Huruvida upphandlingen har genomförts på ett ekonomiskt effektivt sätt för kommunen är svårt att bedöma. Det kan dock ifrågasättas om så har skett på grund av de otydligheter som finns avseende den avgiftsfinansierade delen av entreprenaden.

Upphandlingen är enligt vår bedömning dokumenterad i enlighet med de krav som ställs i LOU. Förfrågningsunderlaget anger tydligt på vilka grunder anbud kommer att väljas. Tilldelningskriterierna är tydliggjorda och rangordnade. Utvärdering har gjorts i enlighet med gällande rätt av det enda anbud som klarat kvalificeringen.

Vi har noterat att ett anbud, kommunens egen-regianbud, inte klarat uppställda skallkrav. Härigenom har konkurrensen i upphandlingen begränsats. Det måste ses som särskilt anmärkningsvärt att kommunen som tidigare drivit anläggningen inte uppfyllt ställda krav kring arbetsmiljö och säkerhet. I den mån kommunen fortsättningsvis avser att lämna egen regi anbud vid konkurrensutsättning är det av vitalt intresse att kompetensen i den egna organisationen höjs så att ställda krav kan uppnås.

Beslut om antagande av anbud har fattats av formellt rätt funktioner/personer. Det synes dock som om ansvarig nämnd inte varit delaktig fullt ut under upphandlingsprocessen. Vi saknar underlag och beslut kring ställningstagandet att genomföra upphandling och inte upprätta ett tjänstekoncessionsavtal. Detta borde enligt vår bedömning finnas och skulle kunnat vara ett beslut som nämnden tog ställning till.

Revisorerna

Trots att den ekonomiska nettoeffekten för kommunen inte har förändrats märkbart uppfattar revisorerna skrivningarna i förfrågningsunderlag och avtal som otydliga avseende den del av verksamheten som finansieras via taxor och avgifter. Kommunen synes till vissa delar ha avhämt sig kontroll över avgiftsinstrumentet.

Revisorerna översänder rapporten och önskar Kommunstyrelsens samt Kultur- och utbildningsnämndens synpunkter på de iakttagelser som redovisas i rapporten. Svar ska vara revisorerna tillhanda senast den 30 mars 2013.

För revisorerna

Bengt Olin
ordförande

För kännedom:

Produktionsstyrelsen
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport

*Granskning av upphandlingen av
Söra simhall*

Österåker kommun

*Lotta Ricklander
Joanna Hägg*

Januari 2013

pwc

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	1
1 INLEDNING	3
1.1 BAKGRUND OCH UPPDRAG	3
1.2 REVISIONSFRÅGA	3
1.3 AVGRÄNSNING.....	3
1.4 METOD.....	3
1.5 UTGÅNGSPUNKTER.....	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	4
2.1 UNDERLAG OCH FÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR	4
UPPHANDLINGEN	4
2.1.1 <i>Beslutsunderlag och process</i>	4
2.1.2 <i>Ekonomi, omfattning och inriktning</i>	5
2.2 GENOMFÖRANDE OCH DOKUMENTATION	6
2.2.1 <i>Förfrågningsunderlagets ändamålsenlighet och gällande lagstiftning</i>	6
2.2.2 <i>Genomförande och dokumentation</i>	6
2.2.3 <i>Beslut och avtal</i>	7
2.2.4 <i>Tillägg och ändringar</i>	7
2.3 UPPFÖLJNING, STYRNING OCH KONTROLL	8
2.3.1 <i>Ekonomiska villkor</i>	8
2.3.2 <i>Brukaravgifter</i>	8
2.3.3 <i>Kostnad för kommunen före och efter upphandlingen</i>	9

Sammanfattning

På uppdrag av Österåkers kommuns förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en granskning av Österåkers kommuns upphandling av driften av Söra simhall.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att Kultur- och utbildningsnämnden har genomfört upphandlingen av Söra simhall i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU). Huruvida upphandlingen har genomförts på ett ekonomiskt effektivt sätt för kommunen är svårt att bedöma. Det kan dock ifrågasättas om så har skett på grund av de otydligheter som finns avseende den avgiftsfinansierade delen av entreprenaden.

Vi grundar bedömningen på följande iakttagelser:

Beslut att upphandla driften av Söra simhall har beretts i enlighet med de krav som lagstiftaren ställer. Förutsättningarna avseende omfattningen och inriktningen bedöms ha varit klarlagda i såväl beslutsunderlag som förfrågningsunderlaget i upphandlingen.

Upphandlingen är enligt vår bedömning dokumenterad i enlighet med de krav som ställs i LOU. Förfrågningsunderlaget anger tydligt på vilka grunder anbud kommer att väljas. Tilldelningskriterierna är tydliggjorda och rangordnade. Utvärdering har gjorts i enlighet med gällande rätt av det enda anbud som klarat kvalificeringen.

Vi har noterat att ett anbud, kommunens egen-regianbud, inte klarat uppställda skallkrav. Härigenom har konkurrensen i upphandlingen begränsats. Det måste ses som särskilt anmärkningsvärt att kommunen som tidigare drivit anläggningen inte uppfyllt ställda krav kring arbetsmiljö och säkerhet. I den mån kommunen fortsättningsvis avser att lämna egen regi anbud vid konkurrensutsättning är det av vitalt intresse att kompetensen i den egna organisationen höjs så att ställda krav kan uppnås.

Beslut om antagande av anbud har fattats av formellt rätt funktioner/personer. Det synes dock som om ansvarig nämnd inte varit delaktig fullt ut under upphandlingsprocessen. Vi saknar underlag och beslut kring ställningstagandet att genomföra upphandling och inte upprätta ett tjänstekoncessionsavtal. Detta borde enligt vår bedömning finnas och skulle kunnat vara ett beslut som nämnden tog ställning till.

Trots att den ekonomiska nettoeffekten för kommunen inte har förändrats märkbart uppfattar PwC skrivningarna i förfrågningsunderlag och avtal som otydliga avseende den del av verksamheten som finansieras via taxor och avgifter. Kommunen synes till vissa delar ha avhänt sig kontroll över avgiftsinstrumentet. I båda dokumenten anges att kommunen fastställer allmänhetens engångstaxa men beslut av kommunfullmäktige inför 2013 avsåg dock samtliga taxor. Det saknas en

analys av effekterna av en höjning samt en motivering till höjningen. En avgörande fråga för driften av simhallen är de avgifter som tas ut gentemot allmänheten och vi saknar ett tydligt beslutsunderlag.

1 Inledning

1.1 Bakgrund och uppdrag

Upphandling har skett avseende driften av Söra simhall och Solskiftesbadet.

I samband med upphandlingen inkom två anbud varav ett förkastades (egen regi anbud). Efter genomförd upphandling har ett antal frågor uppkommit varför revisorerna funnit skäl att genomföra en granskning.

1.2 Revisionsfråga

Granskningen syftar till att bedöma om Kultur- och utbildningsnämnden genomfört upphandlingen i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU) och kommunens riktlinjer samt om den genomförts på ett ur ekonomisk synvinkel effektivt sätt för kommunen?

Följande revisionskriterier finns:

- Upphandlingen grundar sig på ett genomarbetat beslutsunderlag där förutsättningarna för upphandlingen är väl belysta såväl avseende ekonomi, omfattning och inriktning samt brukaravgifter.
- Det finns ett ändamålsenligt förfrågningsunderlag enligt gällande lagstiftning.
- Upphandlingen är genomförd och dokumenterad på ett riktigt sätt, och samtliga handlingar som rör upphandlingsärendet är diarieförda och arkiverade (LOU 6 kap 13§ alt 15 kap).
- Beslut om upphandling och därav följande beställning har fattats av behörig person/funktion.
- Avtalet är ett juridiskt bindande dokument som möjliggör ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten. Eventuella tillägg/ändringar gentemot förfrågningsunderlag och avtal är rimliga utifrån LOU och ekonomisk synvinkel.

1.3 Avgränsning

Granskningen omfattar upphandlingen av Söra simhall samt eventuellt tillkommande tilläggsavtal.

1.4 Metod

Granskningen sker via genomgång av beslutsunderlag, protokoll, beslutsordningar, upphandlingsdokumentation och avtal. Följande personer har intervjuats:

- Förvaltningschef kultur- och utbildningsförvaltningen, dåvarande utvecklingsledare under upphandlingen
- Upphandlingschef
- Controller på kultur- och utbildningsförvaltningen.

1.5 Utgångspunkter

Granskningen tar sin utgångspunkt i Lagen om offentlig upphandling (LOU) samt i kommunens egna riktlinjer för upphandling etc.

2 Granskningsresultat

2.1 Underlag och förutsättningar inför upphandlingen

2.1.1 Beslutsunderlag och process

Kommunfullmäktige beslutade 2011-04-11 att ge i uppdrag till kultur- och utbildningsnämnden att upphandla eller upprätta tjänstekoncessionsavtal gällande drift av verksamheten i Söra simhall. Ärendet har innan beretts av kommunstyrelsen, kultur- och utbildningsnämnden och kultur- och utbildningsförvaltningen under 2011.

Upphandlingen av Söra simhall tar sin utgångspunkt i ett politiskt beslut från 2003. Vid det tillfället utredde dåvarande kultur- och fritidsnämnden förutsättningarna för en upphandling. Upphandling inleddes och tre anbud inkom. Samtliga anbud förkastades och processen avbröts. Intervjuade uppger att anbuden översteg den budget som då fanns för upphandlingen.

År 2008 togs upphandlingen upp igen i budgetbeslut i kommunfullmäktige och det beslutades att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att upphandla. Den förvaltning som fick i uppdrag att upphandla i det läget ombesörjde också driften av simhallen. Upphandlingen genomfördes inte heller vid denna tidpunkt, på grund av simhallens dåliga tillstånd, framkommer det vid intervjuerna. Istället påbörjades renoveringar av anläggningen. Renoveringen drog ut på tiden och tillägsreparationer följde.

Processen att upphandla tog vid igen 2011. Strax innan skedde organisatoriska förändringar i kommunen där tre nämnder slogs samman till en, kultur- och utbildningsnämnden, som har genomfört upphandlingen. Den dåvarande förvaltningschefen i den nya organisationen gav i uppdrag åt upphandlingsenheten att genomföra upphandlingen. En förenklad upphandling genomfördes.

2.1.2 Ekonomi, omfattning och inriktning

Upphandlingen i fråga avsåg driften av Söra simhall och/eller Solskiftesbadet. Solskiftesbadet är inriktat på handikappomsorg och rehabilitering medan Söra simhall bedriver allmän simverksamhet samt skolsim/simundervisning.

Den upphandling som genomförts avser en driftentreprenad. I tidigare dokument omnämns möjligheten att även välja ett tjänstekoncessionsavtal. Inledningsvis fördes diskussioner med Åkersberga simsällskap om ett tjänstekoncessionsavtal. På grund av simhallens underfinansiering och de hinder detta skapar för ett affärsmässigt framgångsrikt tjänstekoncessionsavtal avfärdades idén, uppger nuvarande förvaltningschefen. Beslutet att upphandla en driftentreprenad fattades. Formellt beslut att välja upphandling saknas.

Driftentreprenaden avser att bedriva verksamhet för allmänheten samt den lagstadgade skolsimundervisningen för de lägre årskurserna. Det beslutades att kommunen skulle kompensera entreprenören för den lagstadgade simundervisningen. Avsikten med upphandlingen uppges vid intervjuerna inte ha varit av ekonomisk karaktär. Upphandlingen avsåg istället att fokusera på verksamhetsutveckling, framförallt avseende tillgänglighet.

Inför upphandlingen beslutades att entreprenören ska ersättas för det skolsim och den simundervisning som den måste bedriva. Totalt rör det sig om omkring 5000 elever i Österåkers kommun som kan nyttja simhallen, antingen som en del i simundervisning åk 1-2 eller för skolsim för övriga grundskolan och gymnasium. Ersättningen beräknades uppgå till ca 500 tkr för simundervisning, baserat på egenregins kostnad. Därtill ska ersättning för skolsim utgå.

Kommunen beräknade det nuvarande driftunderskottet i simhallarna till strax under 2 000 tkr (intäkter minus kostnader, exklusive hyra). Kommunen ska ersätta entreprenören med en så kallad driftersättning (pris) som motsvarar detta.

Ersättningen till entreprenören efter upphandlingen beräknas motsvara den ersättning som innan upphandlingen utgått till egenregin.

Kommunfullmäktige ska enligt förfrågningsunderlaget besluta om allmänheternas engångstaxa. Vid upphandlingen bifogades till förfrågningsunderlaget de taxor som skulle gälla fram till 2012-12-31. Nya taxor skulle beslutas inför 2013.

Kommentarer och bedömningar

Beslut att upphandla driften av Söra simhall har beretts i enlighet med de krav som lagstiftaren ställer. Förutsättningarna avseende omfattningen och inriktningen bedöms ha varit klarlagda i såväl beslutsunderlag som förfrågningsunderlaget i upphandlingen.

Det framgår tydligt att målet med upphandlingen är ökad tillgänglighet och att upphandlingen inte görs på ekonomiska grunder ur kommunens synvinkel.

2.2 Genomförande och dokumentation

2.2.1 Förfrågningsunderlagets ändamålsenlighet och gällande lagstiftning

Förfrågningsunderlaget arbetades fram av en referensgrupp tillsatt för uppdraget. Referensgruppen bestod av kultur- och utbildningsförvaltningens dåvarande förvaltningschef och utvecklingsledare, kommunens idrottsstrateg, upphandlingschef, personalchef samt två av majoritetens politiker.

Enligt LOU ska förfrågningsunderlaget innehålla samtliga krav som ställs på anbudsgivarna. Utgångspunkter för upphandling är att alla anbudsgivare ska behandlas likvärdigt, processen ska vara transparent och att de krav som ställs ska vara rimliga i förhållande till det som upphandlas.

Förfrågningsunderlaget anger att anbud kan lämnas på driften av Söra simhall och/eller Solskiftesbadet och vilken verksamhet som ska bedrivas anges. Flera punkter betonar vikten av att driftentreprenaden syftar till att öka tillgängligheten till simhallarna. Upphandlingschefen betonar under intervju att förfrågningsunderlagets mål var att nå förbättrad tillgänglighet, via utökade öppettider, verksamhetsutveckling och utveckling av Solskiftesbadet.

Till förfrågningsunderlaget bifogades även de taxor som skulle gälla under andra halvåret 2012. Även ekonomiskt underlag i form av simhallens kostnader och intäkter har gjorts tillgängligt för anbudsgivarna.

2.2.2 Genomförande och dokumentation

Upphandlingen genomfördes enligt ett förenklat förfarande vilket innebär att det är LOU kap 15 som tillämpas. Upphandlingen är genomförd i upphandlingssystemet Tendsign. All dokumentation har samlats i detta upphandlingssystem.

Ett upphandlingsprotokoll upprättades 2012-04-25 där anbuderna redogjordes för. Anbud lämnades endast av två utförare, Medley AB och kommunens produktionsförvaltning på uppdrag av produktionsstyrelsen. Endast anbudet från Medley AB ansågs kvalificerat. Anbudet från Österåkers kommun diskvalificeras eftersom det inte uppfyllde skallkraven i punkt 4.1.20 (säkerhet och arbetsmiljö Söra simhall) och 5.1.16 (säkerhet och arbetsmiljö Solskiftesbadet).

Enligt LOU ska anbud som inte uppfyller skallkrav förkastas och inte prövas. Ett kvalificerat anbud bedömdes tillräckligt.

Förvaltningschefen menar att kommunikation och information med nämnden inte har varit tillräcklig under upphandlingsprocessen.

2.2.3 Beslut och avtal

Beslut om att genomföra upphandling fattades av kommunfullmäktige 2011-04-11. Upphandlingsprotokoll och tilldelningsbeslutet är undertecknade av kommunens upphandlingschef Anna Eriksson. Avtalet är undertecknat av dåvarande förvaltningschefen Elisabeth Johansson samt representant för Medley.

2.2.4 Tillägg och ändringar

Ett tillägg har gjorts till avtalet. Tillägget avser ett förtydligande av ersättningen/kompensationen för den tid som skolbarn och elever nyttjar. I förfrågningsunderlaget uppgavs fel uppgifter och det första avtalet reviderades under december 2012. Ändringen innebär att kommunen ska betala ut ytterligare 120 tkr årligen till Medley som kompensation för det intäktsbortfall skolsim medför.

Formuleringen i förfrågningsunderlaget avseende skolsim ledde till missförstånd. Det föranledde att det första avtalet reviderades under december 2012. Ändringen innebär att kommunen ska betala ut ytterligare 120 tkr årligen till Medley som kompensation för det intäktsbortfall skolsim medför.

Kommentarer och bedömningar

Upphandlingen är enligt vår bedömning dokumenterad i enlighet med de krav som ställs i LOU.

Förfrågningsunderlaget anger tydligt på vilka grunder anbud kommer att väljas. Tilldelningskriterierna är tydliggjorda och rangordnade. Utvärdering har gjorts i enlighet med gällande rätt av det enda anbud som klarat kvalificeringen.

Vi ställer oss dock frågan hur det kan komma sig att egen-regianbudet inte klarar uppställda skallkrav. Vi uppfattar detta som att det inte finns tillräcklig kompetens för att lämna egen-regianbud.

I tilldelningsbeslut enligt 9 kap 9 § LOU daterad 2012-04-25 bedöms Medley AB som ekonomiskt mest fördelaktigt. Vi uppfattar det dock svårt att analysera på vilka grunder bedömningen av Medley som ekonomiska mest fördelaktigt som enda kvalificerade anbudslämnare. I och med att anbud två inte prövats finns inget att jämföra med, utan Medleys anbud blir per automatik mest fördelaktigt. Ur juridisk synvinkel handlar det dock om att det vinnande anbudet uppfyllt samtliga ställda krav utifrån förfrågningsunderlaget, vilket har gjorts.

Beslut om antagande av anbud har formellt fattats av rätt funktioner/personer. Det kan dock omnämnas att beslutet är av allmänt intresse och att information och även dialog mellan i första hand förvaltningen och nämnden eventuellt skulle ha kunnat vara bättre.

Vi saknar dock beslut om att genomföra upphandling istället för att upprätta ett tjänstekoncessionsavtal. Detta borde enligt vår bedömning finnas och skulle kunnat vara ett beslut som nämnden tog ställning till.

2.3 Uppföljning, styrning och kontroll

I avtalet anges att uppföljning av avtalet görs av ansvarig upphandlare samt beställarens kontaktperson såväl under som efter avtalstiden. Leverantören ska medverka vid uppföljningsmöte minst en gång per år och uppföljningsmånaden är bestämd till september. Ingen uppföljning har således gjorts än. Vid uppföljning ska det säkerställas att avtalet följs och att kvalitet, pris och leverans stämmer med överenskommelsen och uppföljningen ska koordineras gemensamt mellan upphandlingsenheten och kultur- och utbildningsförvaltningen.

Trots att ingen formell uppföljning ännu har gjorts uppges att Medley och kommunen haft täta kontakter. Anledning till detta har enligt intervjuerna varit den kritik som har uppkommit efter att Medley övertog driften. Dessa kontakter är dock inte dokumenterade och utgör ingen formell uppföljning.

2.3.1 Ekonomiska villkor

Av avtalet framgår att uppdragspriset uppgår till 1 925 tkr per år. Detta belopp är fast under tre år. Uppdragstagaren får därutöver tillgodogöra sig samtliga intäkter för uppdraget. Uppdragspriset, eller driftsersättningen som den också omnämns, har reviderats under året.

En revidering av lokalhyror för Solskiftesbadet minskade driftbidraget med 167 tkr, på grund av ett fel kommunen hade gjort i förfrågningsunderlaget. En annan revidering av avtalet har medfört en ökning av driftsersättningen med 120 tkr för skolsim. Även denna revidering berodde på ett fel i förfrågningsunderlaget. Inklusiv ersättningen för simundervisning uppgår den totala driftsersättningen således till 2 358 tkr efter revideringar.

2.3.2 Brukaravgifter

Avgifter och taxor gentemot allmänheten har varit källa för diskussion efter att upphandlingen genomfördes. Vi har under intervjuerna haft svårt att få en enhetlig bild av orsakerna till denna diskussion. Den information som framkommer är att Medley och kommunen har haft olika uppfattningar om möjligheterna för förändrade taxor under 2012.

I förfrågningsunderlag och avtalet anges att: *"Allmänhetens engångstaxa för bad fastställs av kommunen och ska följas av anbudsgivaren/.. /Anbudsgivaren får sätta lägre men inte högre taxor än de taxor som kommunen fastställt. Övriga taxor i anbudsgivarens uppdrag (gym, osv) och egna verksamhet fastställs av anbudsgivaren själv."*

I avtalet anges vidare att: "Kommunen fastställer skolsimstaxa och allmänhetens engångstaxa för bad... Årskort och rabattkort sålda på anläggningen innan övertagandet ska fortsätta gälla på anläggningen under oförändrade villkor även efter övertagande."

Nya taxor för allmänheten har antagits av kommunfullmäktige inför 2013¹. Beslutet rör alla typer av avgifter och nya kombinationskort har tillkommit.

Kommunfullmäktige antog Medleys prisförslag, enligt intervjuerna. Även inför kommande år kan Medley ge prisförslag men beslutanderätten finns kvar hos kommunfullmäktige.

2.3.3 Kostnad för kommunen före och efter upphandlingen

Kostnaden för kommunen före och efter upphandlingen skiljer sig endast i mindre utsträckning. Driftsersättningen efter upphandlingen motsvarar den driftsersättning som innan utbetalades till egenregin. Driftsersättningen efter upphandlingen är fast i tre år, till skillnad från driftsersättningen innan upphandlingen till egenregin som indexuppräknades årligen.

Kostnaden för simskola på 120 tkr som angavs på felaktigt vis i förfrågningsunderlaget har tillkommit. Intäkter för avgifter tillfaller inte längre kommunen utan Medley.

Innan upphandlingen		Efter upphandlingen	
Driftsersättning		Driftsersättning	
- Nettokostnader	1 758 (rev.)	- Nettokostnader	1 758 (rev.)
- Simskola	480	- Simskola	480
		- Skolsim	120
Hyreskostnader Söra	2 870	Hyreskostnader Söra	2 870
Kapitalkostnader	99	Kapitalkostnader	99

Nettoeffekten för kostnaderna i kommunen blir ökade kostnader om 120 tkr. Den indexuppräkning om 2,2 procent som skulle ha gjorts om inte upphandlingen hade genomförts hade resulterat i en lägre kostnadsökning än 120 tkr.

Kommentarer och bedömningar

PwC uppfattar skrivningarna i förfrågningsunderlag och avtal som otydliga avseende hur taxor och avgifter ska fastställas. I båda dokumenten anges att kommunen ska fastställa allmänhetens engångstaxa men det är oklart vilka typer av årskort och kombinationskort som avses. Det är även oklart vilka principer som ska gälla för avgiftshöjningar. Kommunfullmäktige fattade inför 2013 beslut om såväl engångstaxa samt de olika års- och kombinationskorterna.

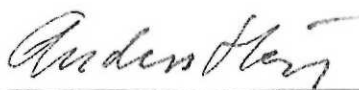
¹ Beslut för avgifter inför 2013 fattades 17/12 2012

På grund av ändringar avseende de olika typerna av årskort och kombinationskort mellan 2012 och 2013 är det svårt att jämföra de nya avgifterna med de tidigare. I de fall det är möjligt att jämföra kan det konstateras att stora höjningar har skett av några kort. Skillnaderna avseende engångstaxor för entré är små.

Det är svårt att bedöma huruvida de nya avgifterna är motiverade av ökade öppettider och gjorda renoveringar. Detta tydliggörs inte heller i beslutsunderlaget till kommunfullmäktige

Det är för tidigt att analysera vilka effekter de nya taxorna får för till exempel besöksantalet.

Lotta Ricklander
Projektledare

Anders Hägg
Uppdragsledare

5a

Datum: 2013-04-11

Svar på interpellation ang. de äldres behov ska vara utgångspunkt en när man bemannar ett särskilt boende

Fråga 1: Hur har du som ansvarig politiker för äldreomsorgen sett till att Österåkers kommun förberett sig för att flytta fokus till att vara den äldres behov som styr?

Svar: Förvaltningen förbereder för närvarande en anpassning till individuella biståndsbeslut så att besluten blir ändamålsenliga i enlighet med Socialstyrelsens nya regler för ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilda boenden som planeras träda i kraft den 1 januari 2014. Beslut om särskilt boende kommer att fattas på mer detaljerad nivå och även följas upp oftare. Även ersättningen till utförarna för särskilt boende kommer att ses över i syfte att uppfylla reglerna. Innevarande år kommer således att användas för att implementera de aviserade reglerna. Vissa generella förberedelser har redan kommit igång. Bl.a. har Vård- och omsorgsnämnden antagit ett nytt kvalitetsledningssystem enligt Socialstyrelsens föreskrifter samt aktivt medverkat i förändringsarbetet kring regeringens och SKL:s gemensamma satsning om en sammanhållande vård- och omsorg de mest sjuka äldre där ett av huvudsyftena är att uppnå ett mer personcentrerat förhållningssätt gentemot de boende.

Fråga 2: Hur tänker ni kommunicera det så att det är tydligt för den äldre och anhöriga vad hon eller han ska få hjälp med?

Svar: I biståndsbeslutet kommer kommunikationen att ske eftersom det är frågan om individuella biståndsbeslut.

Fråga 3: Hur kommer Österåkers kommun att garantera att det finns personal dygnet runt?

Svar: Jag ser det som en självklarhet att det ska finnas personal dygnet runt och kan garantera att så är fallet på samtliga särskilda boenden som Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för. I förfrågningsunderlag och beställningar finns

specificerat att utförarna av särskilda boenden ska uppfylla kravet på bemanning dygnet runt.

Mikael Ottosson
Ordförande Vård- och omsorgsnämnden

2013-02-20

Till Österåkers kommunfullmäktige

Interpellation

Michael Ottosson, ordförande Vård och omsorgsnämnden

4/2013

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN
2013 -03- 14
D.nr: KS 2013/20 -101 (7)

De äldres behov ska vara utgångspunkten när man bemannar ett särskilt boende.

Socialstyrelsens tillsyn hösten 2010 visade att sex av tio inspekterade demensboenden i Sverige inte hade tillräckligt med personal för att tillgodose de äldres trygghet och säkerhet nattetid. Många äldre måste äta, duscha eller gå ut efter ett schema som är anpassat efter bemanningen – istället för att omsorgen är anpassad till de äldres behov och dygnsrytm.

När Socialstyrelsen i en stor enkät 2012 frågade de äldre själva så tyckte en fjärdedel att de inte kunde påverka vilka tider de ska få hjälp. Lika många upplevde möjligheterna att komma ut som ganska eller mycket dåliga.

Vi socialdemokrater vill betona vikten av att kunna ha kvar inflytandet över sitt vardagsliv även när man är äldre och behöver äldreomsorg.

Nu införs nya regler om bemanning som börjar gälla den 1 januari 2014. År 2013 ska kommunerna använda enligt socialstyrelsen till förberedelser i kommunerna.

Därför vill vi veta :

Hur har du som ansvarig politiker för äldreomsorgen sett till att Österåkers kommun förberett sig för att flytta fokus till att vara den äldres behov som styr ?

Hur tänker ni kommunicera det så att det är tydligt för den äldre och de anhöriga vad hon eller han ska få hjälp med?

Hur kommer Österåkers kommun att garantera att det finns personal dygnet runt?

För socialdemokraterna

Ann-Christine Furustrand

Svar på interpellation från Anas Abdullah (S) – Varför så många avhopp av höga chefer?

Anas Abdullah framställer i sin interpellation ett antal frågor med anledning av de chefsavhopp som skett sedan i höstas

1. Varför är det så många högt uppsatta chefer som lämnar kommunen?

Min analys är att förändringsarbetet gått snabbt och att de som ingick i den tidigare ledningsgruppen inte fångades upp på det sätt de kanske borde.

2. Vilken roll anser du, som politiskt ytterst ansvarig, att du har i det hela?

Detta är i huvudsak tjänstemannarelaterat och upplevda brister i organisatoriskt eller arbetsmiljömässigt hänseende är i första hand en sak mellan förvaltningscheferna och den högste tjänstemannen – d.v.s. kommundirektören.

3. Vad tänker du göra för att det inte ska upprepas?

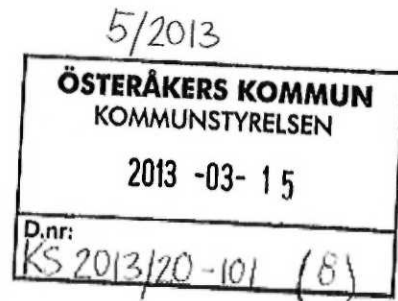
Rekryteringsprocessen av ny kommundirektör pågår. Under mellanhavande tid kommer vi ha ett internt expeditjonsledarskap för den dagliga driften. Den nye kommundirektörens uppgift är att följa den politiska viljeinriktningen och nå de uppsatta målen och för detta förväntas denne upprätta en god, transparent och effektiv organisation där bland annat arbetsmiljön är ett prioriterat område att iakttä. Jag är oerhört angelägen för organisationens del och egen del att rekryteringen blir rätt.

Michaela Fletcher Sjöman
Kommunstyrelsen ordförande

Framtidspartiet

Till Kommunfullmäktige

Interpellation till
Kommunstyrelsens ordförande Mikaela Fletcher-Sjöman (M)

Varför så många avhopp av höga chefer?

Sedan i höstas har vi upplevt och upplever en stor turbulens bland ledande chefstjänstemän. Kultur- och utbildningschefen har slutat, liksom Kommundirektören och Näringslivschefen. Produktionschefen har sagt upp sig och slutar inom kort. Detta kostar kommunen en hel del skattepengar. Du har många gånger citerat en gammal Socialdemokratisk socialminister, Gustav Möller, att varje skattekrona ska användas på rätt sätt annars är det en stöld från folket.

Därför ställer jag följande frågor:

1. Varför är det så många högt uppsatta chefer som lämnar kommunen?
2. Vilken roll anser du, som politiskt ytterst ansvarig, att du har i det hela?
3. Vad tänker du göra för att det inte ska upprepas?

Åkersberga 20130312

Anas Abdullah (S)

Svar på interpellation nr 6/2013 från Ann-Christine Furustrand (S) – 22 procent fullföljer inte sina gymnasiestudier i Österåker

Enligt en rapport från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) finns det fem framgångsfaktorer för att minska antalet avhopp i gymnasiet. Dessa är:

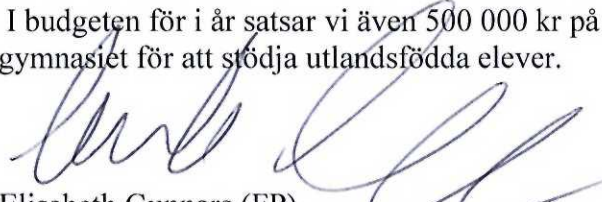
- Bra bemötande av eleven.
- Tydliga mål och betoning på resultat. Att skolan mäter och analyserar avhopp.
- Elevens möjlighet att välja rätt utbildning.
- Elevens möjlighet till delaktighet i utformningen av utbildningen.
- Skolans förmåga att upptäcka och tillgodose elevens behov.

Den enskilda skolan har med andra ord ett stort ansvar för att minska andelen elever som inte fullföljer sina studier. De skolor som aktivt mäter och analyserar avbrott genomför även åtgärder i högre utsträckning så att så många elever som möjligt ska klara av sina utbildningar.

Det pågår även ett arbete inom KSL (Kommunförbundet Stockholms Län) kring studievägledning och möjligheterna till regionalt samarbete i denna fråga, till exempel genom tillskapandet av ett kompetenscentrum. Ett arbete som jag följer via styrelsen.

Jag har träffat kommunens studie- och yrkesvägledare vid ett flertal tillfällen för att bland annat diskutera frågan om minska avhopp. Det var utifrån dessa samtal som bland annat idén om en skolmässa föddes. Skolmässan hölls för första gången i november 2012 och den vände sig till kommunens samtliga grund- och gymnasieskolor. Syftet är att hjälpa eleverna att hitta rätt utbildning. En viktig framgångsfaktor för att uppnå detta är att ha ett bra utbud, en bra introduktion och tillgång till kvalificerad studie och yrkesvägledning som hjälper eleverna hitta rätt studieväg. Att samla samtliga skolor där både lärare och studievägledare finns på plats är ett viktigt steg i det arbetet. Skolmässan kommer att återkomma varje år.

I budgeten för i år satsar vi även 500 000 kr på studiehundledning på gymnasiet för att stödja utlandsfödda elever.

Elisabeth Gunnars (FP)
Kultur- och utbildningsnämndens ordförande

2013-02-25

Till

Österåkers kommunfullmäktige

Interpellation

Elisabeth Gunnars (fp) ordförande för Kultur- och utbildningsnämnden
Österåkers kommun

6/2013

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2013 -03- 15

D.nr:

KS 2013/20-101 (9)

22 procent fullföljer inte sina gymnasiestudier i Österåker

Skolverkets databas Jämförelsetal och SCBs befolkningsstatistik 2012 visar att andelen som inte fullföljer sin gymnasieutbildning inom fyra år är 22 procent. Det innebär att bland de 20-åringar som fanns i kommunen 2012 var det 118 som hoppade av gymnasiet!

Vi socialdemokrater är inte nöjda med utvecklingen. Det är angeläget att något skyndsamt görs för att vända trenden så att ungdomarna fullföljer sin gymnasieutbildning. Det är viktigt inte minst för att ungdomarna skall ges så goda möjligheter som möjligt för att kunna fortsätta sina studier senare i livet, om de så vill, på högskolenivå eller för att stå sig väl i konkurrensen på arbetsmarknaden. Idag visar utvecklingen att de unga som hoppar av gymnasieskolan är de som har svårast att komma in på arbetsmarknaden och det är de som till stor del återfinns i arbetslöshetsstatistiken och som riskerar att bli beroende av försörjningsstöd.

Vi ställde samma fråga till dig mot bakgrund av de dåliga siffrorna för 2010. Situationen har knappast förbättrats varför vi ställer frågan igen mot bakgrund av 2012 års siffror.

Vår fråga till dig, som ansvarig för utbildningsfrågorna i Österåker är:

Anser du att utvecklingen går åt rätt håll?

Om inte, vad kommer du konkret att göra för att förbättra situationen?

För den socialdemokratiska gruppen

~~Klas-Göran Wändesjö~~